

ČLÁNKY / ARTICLES

Generace identity jako případ soudobé revitalizované krajní pravice v České republice¹

Miloš Dlouhý²

Department of Political Science, Faculty of International Relations, University of Economics, Prague

Generation Identity: The case of the revitalized far-right in the contemporary Czech Republic. This article describes the Czech branch of the French transnational organization Génération Identitaire. The text focuses on the far-right group Generace identity and analyses three ideological pillars in relation to liberal democracy, macro-economy and micro-economy and the conception of a nation. The article is based on the analysis of printed and archive material, monitoring websites, interviews with activists, and participation in demonstrations, blockades and social events of Generace identity in the period between April 20th, 2015 and May 1st, 2016. The final section attempts to uncover the informal structure of the group and points out the discrepancy between its public presentation and that for the radical activist core.

Keywords: anti- system, far right, activism, ideology, nation, fascism

How to Cite: Dlouhý, M. 2016. „Generace identity jako případ soudobé revitalizované krajní pravice v České republice.“ *Central European Journal of Politics* 2 (2): 54–81.

1. Úvod

Poslední volby do Evropského parlamentu prokázaly, že je na vzestupu radikální a antisystémová pravice, která dokázala své aktivistické úsilí přetavit v evropské a národní mandáty. Mimo politické strany, jež se pravidelně účastní voleb prvního a druhého řádu, zde nacházíme i politické subjekty, které zcela otevřeně vystupují proti systému a odmítají jakoukoliv participaci v rámci nastavené volební soutěže, neboť soudobé pojetí zastupitelské demokracie neuznávají. V České republice je sice krajní pravice stále daleko od jakéhokoliv volebního úspěchu, ale o to více usiluje o přejímání nových aktivistických koncepcí ze zahraničí. Zejména mládežnické formace krajní pravice usilují o rehabilitaci a revitalizaci pravicového radikalismu v českém prostředí.

¹ Studie je publikována v rámci interního grantu VŠE IG204015 – Strategie a taktiky současné české krajní pravice: vzkříšení „černé internacionály“.

² Korespondence: Miloš Dlouhý je doktorand na Katedře politologie, Fakulta mezinárodních vztahů, Vysoká škola ekonomická v Praze, nám. W. Churchilla 1938/4, 130 67, Praha 3 - Žižkov, Česká republika. Email: xdlom900@vse.cz

Příkladem toho je české hnutí *Generace identity*, které se transformovalo z původně neofašistických skupin, známých jako *Autonomní nacionalisté* (Havlíček 2016; Berčík 2016).

Tato studie se zaměřuje na českou pobočku transnacionální francouzské *Génération Identitaire*, založenou v roce 2013 aktivistickým jádrem Autonomních nacionalistů. Česká organizace *Generace identity* se od roku 2013 stala jednou z nejaktivnějších skupin na scéně radikální a antisystémové pravice. Rovněž se toto hnutí dostalo do českých médií a bylo uvedeno Ministerstvem vnitra ve čtvrtletní zprávě o extremismu, byť bez hlubší specifikace (Ministerstvo vnitra 2014; Vejvodová 2014).

Cílem tohoto výzkumu je zaplnit badatelské vakuum, protože v současnosti chybí podrobnější informace v odborné tuzemské literatuře, ale i v té zahraniční, neboť toto hnutí je viditelnější až v několika posledních letech, a to zejména ve Francii a Rakousku, kde jeho ideologii sepsal do podoby novodobého knižního bestselleru mladý student politologie Markus Willinger (Willinger 2013). Zároveň tento výzkum představuje možnosti aplikovaných terénních výzkumných metod, které jsou při mapování antisystémové pravice doposud téměř opomíjeny kvůli bezpečnostním rizikům a problematické dostupnosti do neformálních struktur politické strany či hnutí.³

Výzkumné cíle tohoto textu jsou směřovány k ideologické diferenciaci *Generace identity* (dále také GI) v rámci krajní pravice. První výzkumná otázka sleduje dvě základní charakteristiky krajní pravice; pojetí rasy a národa a vztah k systému zastupitelské demokracie, kde je zkoumán nejen vztah k současnosti, ale také k minulosti (Mudde 2000; Ignazi 2003; Griffin 2015). V rámci této otázky je měřena také antisystémovost, která je posuzována podle definice antisystémové politické strany Giovannioho Sartoriho (Sartori 2005: 137–138). Výzkum hodnotí, zdali *Generace identity* v ideologické praxi dlouhodobě a systematicky zpochybňuje legitimitu současného systému a podkopává jeho podpůrné základy a zdali usiluje o změnu celého politického systému, a to prostřednictvím ideologie, jež by byla v rozporu se současnou zastupitelskou demokracií. Při ideologické diferenciaci je klíčový vztah k historickému fašismu, který je u *Generace identity* také sledován.

Druhý výzkumný okruh se zaměřuje na ekonomický program, který je badateli při výzkumu současné krajní pravice často neprávem opomíjen, byť zejména při výzkumech historického fašismu a nacismu tvoří podstatné kritérium pro klasifikace režimů (Linz 2000; Griffin 2015; Modráček 1947; Locchi 2011: 27; Paxton 2007: 165–172). Z četných zahraničních studií je zřejmé, že právě v historických fašistických korporativistických projektech hledá současná krajní pravice alternativní model

³ Podobný výzkum, ale s radikálně konzervativním a integrálně katolickým proudem byl proveden v českém prostředí badatelem Josefem Smolíkem (Smolík, Hanzelka 2014).

k neoliberalnímu pojetí globální ekonomiky (Milza 2005 218–243; Pitigliani 1993; Griffin 2015). Sleduji proto zda se v nejrůznějších dokumentech a vystoupeních přímo odkazují na historické korporativistické modely autoritářského typu, ale také jak jsou formulovány konkrétní představy o možném postavení zaměstnanců a jejich podílu na řízení podniků. Na makroúrovni jsem zkoumal, jak by měl vypadat stát po stránce hospodářské a také vztah k vlastnictví.

Poslední část studie se věnuje strategii, taktice a antisystémové politické praxi. Je to právě politický aktivistický styl a vztah k boji a násilí, které jsou pro krajní pravici příznačné (Griffin 204–302; Paxton 2007: 249–251). Pozornost je věnována způsobu oslovování občanů, které aktivisté GI vnášejí do českého veřejného prostoru a také studie provádí kvantifikaci všech veřejných a neveřejných aktivistických událostí, jejichž součástí *Generace identity* byla, příp. dokonce jakožto organizátor. Důležitý je zde především typ aktivity a jejich četnost, neboť právě tento ukazatel vypovídá o zvolené dlouhodobé strategii a taktice.

Text je strukturován následovně. Nejprve se zaměřuji na metodologickou základnu a operacionalizaci samotného výzkumu. V následující části práce vymezuji teoretický rámec pro výzkum, zejména klíčové je vymezení a klasifikace krajní pravice a dále pak zasazení do historického a teoretického kontextu. Hlavní částí výzkumu je věnována pouze *Generaci identity* a její ideologické diferenciaci v rámci české krajní pravice.

2. Metodologie

Výzkum probíhal v období od vzniku *Generace identity* v lednu 2013 a byl ukončen při první velké demonstraci 1. 6. 2016 v Ústí nad Labem. Celá studie se opírá především o primární prameny z prostředí české antisystémové pravice. Je nutné zdůraznit, že metodika výzkumu antisystémové pravice má určitá specifika, jež ji odlišují od výzkumu jiných sociálních či politických hnutí. Jde o to, že je jen málo relevantní opírat se o oficiálně zveřejňovaná stanoviska, která nutně prochází jistou mírou autocenzury z důvodů možných střetů se zákonem. Proto je nutné výzkum opírat o terénní badatelskou činnost. Ta je však v mnoha aspektech také problematická. Aktivisté antisystémových formací, skupin a politických stran se často pohybují na hraně (či za hranou zákona) a proto volí různé formy konspirace, aby nebyla vyzrazena vnitřní podoba a směřování organizace. Badatelské týmy narážejí na neprostopnost organizací,

neochotu jejich členů komunikovat a malou návratnost dotazníků, které jsou v mnoha případech úmyslně vyplňovány nepravdivě a tak znehodnoceny.⁴

Proto bylo nezbytné metodiku výzkumu velmi pečlivě připravit a založit na propojení nejrůznějších metod, jejichž posloupnost byla dána poměrně propracovanou technikou tzv. sněhové koule (*snowball technique*). Tato technika spočívá v tom, že nějaká úspěšně vytipovaná klíčová osoba (tzv. *gatekeeper*) badatele seznámí s jinými členy zkoumané skupiny, kteří umožní další kontakty (Disman 2014: 114–115). Výzkumný vzorek je nasycen, pokud se nová jména již neopakují, byť zůstávají v rámci cílové skupiny osoby, jež nebyly kontaktovány. Pro takovýto terénní výzkum je velmi podstatné stanovení posloupnosti. V našem případě šlo o toto pořadí: zúčastněné pozorování, kontaktování *gatekeepera*,⁵ hloubkové rozhovory a dotazníkové šetření s aktivistickým jádrem Generace identity. Nabalování „sněhové koule“ započalo u vůdčí tváře tohoto hnutí Adama Berčíka.

Na počátku byla tedy uplatněna metoda zúčastněného pozorování z pozice úplného pozorovatele a pozorovatele jako participanta⁶ na pěti akcích⁷ ve výše uvedeném časovém rozpětí. Dvoufázové zúčastněné pozorování sledovalo tyto hlavní cíle. Zúčastněné pozorování v roli pozorovatele usilovalo zejména o kontaktování klíčové osoby – *gatekeepera*, která by umožnila vstup do prostředí a navázání spolupráce k následným hloubkovým rozhovorům a dotazníkovému šetření. Druhá fáze, v pozici zúčastněného pozorovatele jako participanta, umožnila vzhled do struktury GI a realizování malého dotazníkového šetření pro kvalitativní účely. Celkově lze říci, že zúčastněné pozorování hraje nezbytnou roli při poznávání celého zkoumaného terénu, umožňuje lépe zaměřit případná dotazníková šetření i konkretizovat doplňující otázky při hloubkových rozhovorech. A především zúčastněné pozorování může zabránit některým omylům při konečné interpretaci, které by vyplývaly z neznalosti prostředí. (Disman 2014: 306). Je nutné zdůraznit, že nedílnou součástí zúčastněného pozorování

⁴ Jan Smolík a Petra Vejvodová uvádějí ve své studii dotazníkové šetření ze Spolkové republiky Německo, kde badatelé rozšiřovali dotazníky v rámci subkultury skinheads. Dotazníků se mělo vrátit pouze 265 a jen 234 bylo údajně použitelných. (Smolík, Vejvodová 2012: 19).

⁵ *Gatekeepera* popisuje Miroslav Disman (2012: 306) jako klíčovou osobu, která má vliv v regionálních organizacích a slouží pro badatele jako klíčník, jenž umožní vstup do neznámého prostředí. V tomto případě umožnil vstup do prostoru Adam Berčík, který je zároveň i autorem ideových dokumentů Generace identity.

⁶ Metoda úplného pozorovatele je založena na tom, že badatel je se skupinou spojen pouze prostorově a jeho identita jako pozorovatele je členům skupiny známa. Výzkumník může věnovat všechen svůj čas pozorování, ovšem jeho přítomnost může ovlivnit chování pozorovaných osob. Pozorovatel jako participant je už v užší sociální interakci se členy skupiny, ale nepředstírá, že je členem či zasvěceným (Disman 2007: 304–310).

⁷ Sběr materiálu probíhal na demonstracích Praha – Václavské náměstí 17. 11. 2015, Praha – Vítězné náměstí 6. 2. 2016, Veselí nad Lužnicí 13. 3. 2016, Plzeň 16. 4. 2016 a Ústí nad Labem 30. 4. 2016.

jsou i pravidelně vedené terénní poznámky, tzv. field notes, které mohou mít charakter jak psaných poznámek, tak nahraných komentářů do záznamníku. Součástí mohou být i fotografie či videa, byť jejich pořizování musí vycházet z cílů výzkumů, zejména zohlednit potřeby určité důvěry vůči badatelům. Záznamy terénního deníku slouží především k popisu jednotlivých akcí, politických frakcí, subkulturních znaků či k porozumění vztahům mezi skupinami, které mají blízko ke Generaci identity.

Celý výzkum se opírá o pět polostrukturovaných hloubkových rozhovorů s předními aktivisty tohoto hnutí, kteří byli kontaktováni v rámci techniky sněhové koule. Šlo o osobnosti GI⁸, které se těšily autoritě ve svých regionálních spolcích a byly autory ideových statí, mluvčími či organizátory demonstrací. Zaznamenané hloubkové rozhovory jsou v celkové délce 8,40 hodin.⁹

Dotazníky byly vyplňovány přímo, pokud to bylo možné, aby se zabránilo znehodnocení a chybné interpretaci otázek ze strany respondentů. Celkový vzorek, který slouží k doplnění dalších výzkumných metod, tvoří 20 respondentů, což ale odpovídá počtu participantů na průměrné akci GI, která se zaměřuje na doposud menší přímé akce (viz níže). Respondenty byli pouze ti, kteří se otevřeně přihlásili k volnému členství v GI. Zároveň jde pouze o členy agilní, kteří pravidelně navštěvují přímé akce, blokády a demonstrace. Součástí výzkumu je i monitoring textů, jež byly publikovány na internetových stránkách, facebookovém profilu a v propagačních tiskovinách rozdáváných v několika městech České republiky.¹⁰

3. Antisystémová pravice a soudobý fašismus: vymezení pojmu

V soudobé politické vědě se nejčastěji setkáváme při diferenciaci antisystémových pravicových subjektů s pojmem krajní pravice. Krajní pravice má ale velké množství podtypů, jež tvoří rozvětvenou krajně pravicovou rodinu (Nociar 2016). Její klasifikace je často odvozena od charakteru politického subjektu, který může mít podobu politické strany, hnutí či bojovné a paramilitární formace. Diferenciace je závislá i na badatelském přístupu a normativním pohledu. Politické subjekty krajní pravice jsou nejčastěji

⁸ Hloubkový rozhovor byl proveden s aktivisty z Generace identity Adamem Berčíkem a Ladislavem Havlíčkem. Oba klíčoví aktivisté též vystoupili jako demonstrátoři ideologie tzv. nové pravice na Metropolitní univerzitě Praha, kterého se účastnili v rámci předmětu Česká radikální a antisystémová pravice v evropském kontextu. Ostatní aktivisté z neregistrovaných formací Generace identity a Pro-Vlast jsou anonymizováni a uváděni, jako relevantní aktér GIa, relevantní aktér GIb a relevantní aktér Pro-Vlast. Zaznamenané rozhovory byly prováděny v Praze, Táboře, Veselí nad Lužnicí a v Plzni.

⁹ Respondentům byla nabídnuta autorizace a možnost poslání nahrávky elektronickou poštou, což někteří respondenti využili. Aktivisté také byli předem upozorněni na zvukový záznam. Při celém výzkumu se dbá na etiku a respondenti jsou upozorněni, že záznam bude použit čistě pro akademické účely. Rozhovory jsou deponovány v osobním archivu a mohou být poskytnuty oborovým badatelům.

¹⁰ Praha, Veselí nad Lužnicí, Plzeň, Ústí nad Labem a Tábor.

označovány jako extrémistické, radikální, antisystémové, populistické, neofašistické, postfašistické nebo neonacistické (srov. Mudde 2002; Mareš 2003; Sartori 2005; Ignazi 2003; Cheeles, Ferguson 1991). Společné charakteristické znaky krajní pravice vymezilo několik zahraničních badatelů. Shodují se na jakémsi jádru krajní pravice, které může být příznačné pro antisystémovou i radikální pravici. Společné znaky krajní pravice podle výzkumu Muddeho (2000) jsou nacionalismus, xenofobie, rasismus, víra v silný stát a odpor k parlamentní demokracii. Italský politolog Franco Ferraresi vnímá politický styl a ideologii krajní pravice jako kulturu autoritářství a hierarchie, kde je skrytě či otevřeně prosazována údajná přirozená nerovnost ve společnosti (Ferraresi 1984: 12–16). Pro antisystémovou či extrémistickou pravici přidává Piero Ignazi (2003) znaky etnického exkluzionismu, odmítání univerzálního práva na svobodu a rovnost a orientaci proti liberálnímu pluralistickému systému vlády a institucím.

Antisystémové politické strany jsou podle klasické práce Giovanniho Sartoriho (2005: 135–144) takové politické subjekty, jež soustavně podkopávají legitimitu režimu, k němuž stojí v opozici. Zároveň v rámci jeho přísnější definice vnášejí tyto politické strany cizí – nepřátelskou ideologii. Zároveň je důležité, že politická taktika zde nerozhoduje (Sartori 2005: 138). Za takové proudy krajní pravice můžeme označit neofašistické a neonacistické formace, odmítající demokratické uspořádání a aktuálně usilující o likvidaci ústavního řádu parlamentní demokracie. V ideologii a praxi zde dominuje biologický rasismus a politicky motivované násilí. Politická soutěž v rámci demokratického systému je tedy v praxi vyloučena. Je možné pouze násilné „revoluční“ ovládnutí společnosti. Hnutí vědomě navazuje na tradice fašismu (Rataj 2006: 10–12). Ideologický odkaz na kořeny fašistických režimů je pro konečnou diferenciaci též zásadní (Ignazi 2003: 24–34).

Soudobý fašismus si jako jiné ideologie prochází svou vlastní evolucí. Autoři jako Roger Griffin, Anna Centa Bull a Daniele Barbieri navrhují zaměřovat se na současnou antisystémovou pravici právě z pohledu fašistických studií (Griffin 2015: 267; Bull 2009: 586–605; Barbieri 1976: 7–93). Florian Ferger, podle Miroslava Mareše (2013: 535), navrhuje nahradit či doplnit výzkum krajní pravice a extrémismu právě pohledem fašistických studií, které mohou přinést preciznější diferenciaci jednotlivých proudů.

Problém nastává, pokud jde o jasné definice či fašistické minimum pro současné projevy neofašismu či fašismu. Griffin (2015) spatřuje evoluci fašismu právě u nové pravice, která vznikla v šedesátých a sedmdesátých letech minulého století ve Francii, Itálii a Německu. Anna Centa k tomuto dodává, že hlavním dědictvím tohoto proudu je ideologické jádro, které se týká dokonce více fašismu než neofašismu (Cento 2009: 602). Definic v rámci fašistických studií je poměrně velké množství, ale snahy o vytvoření pojmu generického fašismu, který by měl širší časový záběr a přinesl částečný vědecký konsensus, existují. Fašismus je ve výzkumu Griffina představován jako „*forma konzervativní revoluce, kdy fašismus není přežitkem či archaismem, ale vlastním druhem*

politického modernismu“ (Griffin 2015: 264). Do popředí se dostává samozřejmě organicky pojatý národ, který je spatřován ve svém domnělém zlatém věku. I dnešní neofašisté se nepochybně pokoušejí o obrodu ducha vlastního národa, jehož podstata bude etnickým či rasovým nečlenům hermeticky uzavřena. Další badatel, Roger Eatwel, který si pro svou definici také získal širší badatelský konsensus, poukazuje na typický způsob uvažování v rámci fašistické ideologie, jež „káže nutnost společného přerodu kolektivistickou národně radikální třetí cestou“ (Eatwell 1995: 11). Pro soudobé fašistické formace a politické strany tak dnes nemusí být důležitý odkaz na konkrétní fašistické režimy, ale jde spíše o určitý politický styl, jenž svou formou vychází vstříc nastavení postmoderní společnosti. Typickým příkladem je změna aktivistické strategie ve jménu metapolitiky, spojené se změnou strategie dobývání veřejného prostoru, a snaha o dosažení kulturní hegemonie.¹¹ Revitalizované fašistické proudy, současní neofašisté, tak již nemusí uplatňovat taktiku velkých pochodů černých košil, tak jako v minulém století. Nicméně neofašismus – fašismus stále čerpá ze stejných ideologických premis, jako jsou biologické pojetí národa, odpor proti moderní společnosti, hledání smyslu života v transcendenci, nárok na etnicky exkluzivní společnost, důraz na přímé a bojové akce, ekonomický korporativismus či konečně touha po společnosti postavené na vůdcovském principu (srov. Mann 2004: 4–17; Griffin 264; Cento 2009: 586–605; Barbieri 1976: 7–93).

4. Generace identity a její vývoj v České republice

Pro aktivistické prostředí české mimoparlamentní krajní pravice je příznačná roztržičnost a nejasný ideový koncept, který může být v průběhu času vyprofilován do srozumitelnější ideové formy. Zakladatelé české pobočky *Generace identity* jsou mladší aktivisté, byť si již prošli minimálně jedním politickým projektem, jenž byl znám jako autonomní nacionalismus. Ten byl podle Petry Vejvodové pouze strategickou a koncepční proměnou neonacismu, a nikoliv změnou ideologickou, což mohlo souviset i s tehdejší generační obměnou neonacistické scény (Vejvodová 2011: 150). Tento strategický koncept byl převzat od německých Autonomních nacionalistů, zrozených ze Svobodných nacionalistů, kteří posléze ponechali fungování organizací na principu kamarádských spolků, ale původní koncept chtěli radikalizovat a zdokonalit (Vejvodová 2011). Nicméně sama Vejvodová v dřívějším textu připouští, že některé skupinky kolem českých Autonomních nacionalistů měly blízko i k českým fašistickým tradicím, neboť jim byl bližší bývalý generál Radola Gajda a Národní obec fašistická než pangermánský nebo internacionální neonacistický koncept (Vejvodová 2008).

¹¹ Taktika metapolitiky je vysvětlena níže v textu v rámci aktivistických strategií.

Autonomní nacionalismus je v České republice již jen okrajovou záležitostí a poslední zbytky těchto skupin můžeme nalézt ve Středočeském kraji nebo v Ostravě, kde jsou tyto organizace stále ještě aktivní. Bývalí mladší členové těchto poměrně rozšířených skupin založili nové organizace (Pro-Vlast a Generace identity), které již ale používají odlišnou strategii, a ovšem i jiný ideový koncept, jenž je minimálně s pangermánským neonacismem v příkrém rozporu. Autonomní nacionalismus se rozpadl zejména kvůli ideovým sporům, ačkoli významnou úlohu sehrála i osobní animozita mezi jednotlivými aktivisty (Havlíček 2016; Berčík 2016; Relevantní aktér Pro-Vlast 2015). *Pro-Vlast* i *Generace identity* vzešly ze společných struktur a určitý čas se aktivisté pokoušeli o vybudování nové jednotné organizace, ale rozpory nastaly na straně ideologické a taktické, neboť u těchto dvou skupin existuje odlišný vztah k české státnosti.¹² Národ je u obou řevnivých spolků zcela zásadní hodnotou a je představován v organické podobě, ale v otázce české státnosti a povaze nového režimu se skupiny diametrálně rozešly (Havlíček 2016; Relevantní aktér Pro-Vlast 2015; Berčík 2016). Fungování pod jednou střešovou organizací se stalo pro bývalé souputníky nepřijatelným a místo jedné všezahrnující formace vznikají dva značně odlišné spolky, které jsou jak takticky, tak částečně ideologicky rozličné.¹³ V současnosti nejsou tyto organizace ochotny překlenout ideové a osobní rozpory a doposud odmítaly jakoukoliv spolupráci, byť by se nepochybně dokázaly shodnout na odmítnutí zastupitelského systému, liberální demokracie a vytvoření etnicky privilegovaného společenství (Relevantní aktér Pro-Vlast 2015; Berčík 2016).

Generace identity v České republice vzniká až v roce 2013, a to kolem již zmíněných bývalých Autonomních nacionalistů. Mezi ideové zakladatele patří Adam Berčík z Ústí nad Labem, Michal Urban z Prahy a Ladislav Havlíček z Veselí nad Lužnicí. Tito agilní členové se mohou těšit z přirozené autority v tomto hnutí a zároveň patří k hlavním organizátorům veškerých akcí, řečníkům a tvůrcům ideových statí. V jejich okolí se také vytvořily nejsilnější a nejakceschopnější organizace v rámci celé České republiky. Nicméně od doby svého založení je organizace rozložena po celé České republice, s tím, že většina aktivistických skupin je lokalizována v českých krajích.

Vývoj české Generace identity můžeme rozdělit do tří svébytných fází. První fáze od roku 2013 je obdobím formování ideové profilace, která má vycházet z ideologie nové pravice a francouzské *Génération Identitaire*. GI se rozchází s minulostí

¹² Generace identity odmítá tradice první republiky, jakožto liberálně demokratického státu. Svátek založení první republiky je odmítán a nad to je stavěna starší tradice svatého Václava. Pro-Vlast naopak chápe první republikánskou státnost jako poměrně zásadní, i když také nesouhlasí s liberální demokracií. Součástí ideové náplně *Pro-Vlast* je i adorace českých demokratických politiků a zejména pak ctění druhého odboje.

¹³ Pro-Vlast se rozchází s *Generací identity* v hodnotových oblastech, jako jsou národ, stát a pojetí české národnostní otázky (Relevantní aktér Pro-Vlast 2015).

autonomního nacionalismu a ideové vnitřní konflikty zapříčiní vznik nového subjektu *Pro-Vlast*. Zakladatelská etapa je tedy formativní a má vnést na českou radikální a antisystémovou pravici nový ideový a taktický koncept.

Druhé časové období je vstup *Generace identity* do veřejného prostoru z kraje roku 2014. Ihned po svém založení se dokáže obratně pohybovat v českých médiích, neboť se jí dostává nebývalé pozornosti, a to i ze strany větších médií, jako jsou Lidové noviny nebo TV Metropol, které poskytují jednotlivým aktivistům možnost propagace jejich ideologie a potažmo celého evropského identitářského hnutí (Lidové noviny 2014; TV Metropol 2014). Percepce ze strany českých médií je v tuto dobu ještě pozitivní, neboť nově vzniklá organizace je vnímána jako jen mládežnický studentský spolek (Lidové noviny 2014; TV Metropol 2014). Tato fáze je také typická tím, že původní koncept francouzských „identitářů“ je přizpůsobován k českému prostředí. Důležitou se stala na jaře 2014 návštěva dvou předních francouzských ideologů Philippe Vardona a Jeana-Davida Cattina v Praze. Příjezd francouzských aktivistů do Prahy byl obšírně popisován v Mladé frontě a příjezd čelních představitelů francouzské krajní pravice se setkal s kladným ohlasem napříč celou scénou české antisystémové pravice (např. Národní myšlenka 2014; Revolta 2014). Po návštěvě předních proponentů francouzské antisystémové pravice v Praze, je již *Generace identity* označována za extrémistickou a krajně pravicovou formaci (Mladá fronta 2014).¹⁴

Významnou v rámci ideologie začala být i inspirace neofašistickou organizací *Casa Pound Italia*, od které prostřednictvím Ladislava Havlíčka chtějí vnést do českého prostředí modernější mobilizační metody, ale i dílčí ideologické aspekty. Mezi takové italské importy patří například zamýšlený volnočasový sportovní spolek, jehož volnou předlohou je projekt od *Casa Pound Italia*, *La Muvra*.¹⁵ Italská inspirace je zřejmá i v pochvalném vyjádření Veronské charty,¹⁶ jakožto možné politické a ekonomické

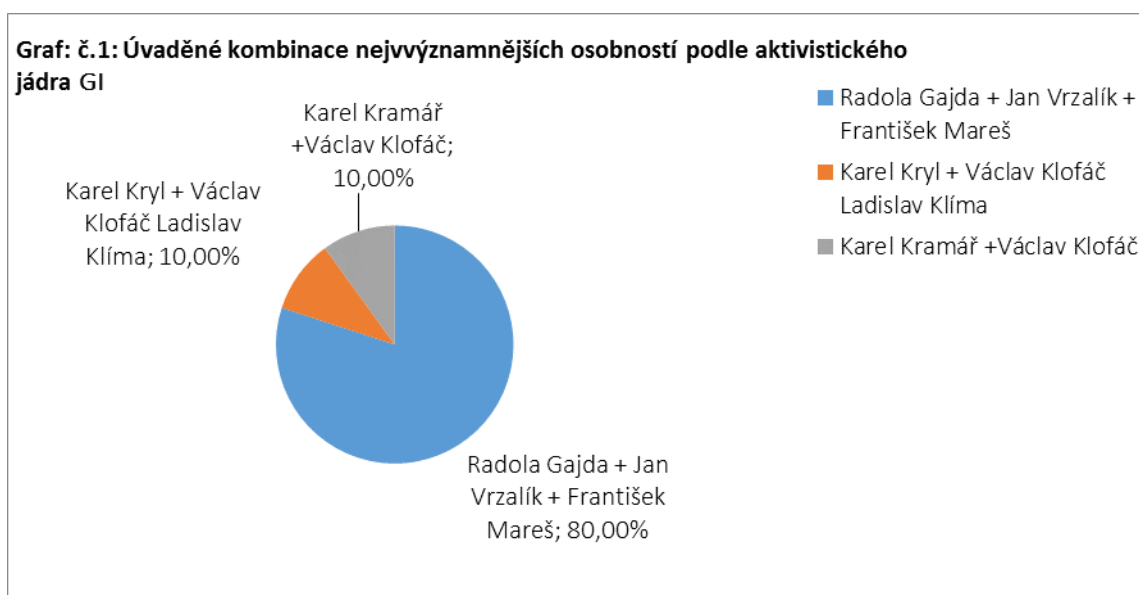
¹⁴ Odhalení propojení *Generace identity* s podzemní neonacistickou a neofašistickou scénou přispěl též text organizace ANTIFA (ANTIFA 2014).

¹⁵ Turistický spolek *La Muvra* vznikl v červnu 2009 v provincii L Aquila a patří do sportovního okruhu *Casa Pound Italia*. Nicméně členství v *Casa Pound Italia* prý není podmínkou a stačí údajně pouze náklonnost k podobným ideovým zásadám (Dlouhý 2015). *La Muvra*, v překladu muflon, má zosobňovat vzpurnost, inteligenci a vytrvalost. Celá skupina je rozdělena do tří divizí, které se soustředí na horolezectví, pěší turistiku a speleologii (La Muvra Trentino 2011).

¹⁶ Korporátní zřízení bylo v Itálii vyhlášeno tzv. Chartou práce, vydanou dne 3. dubna 1926. Vydaný zákon sice umožňoval volné spolčování, ale ihned rozlišoval syndikátní organizace na plnoprávné a bezprávné. Článek 3 Charty práce zcela jasně definuje podstatu svobody syndikátu, neboť popisuje právní ukotvení státních syndikátů oproti organizacím, které se do systému korporací nezačlení. „*Syndikátní nebo odborové sdružení jest svobodné. Avšak syndikáty zákonem uznané a podrobené státnímu dozoru mají právo zastupovati celou kategorii, pro niž jsou zřízeny, mají právo zastupovati její zájmy vůči státu a vůči ostatním odborovým sdružením, sjednávají kolektivní pracovní smlouvy pro všechny členy této organizace, ukládají peněžité příspěvky a vykonávají na svou odpovědnost veřejné funkce jim přiznané*“

alternativy, která je představována coby kvalitativně lepší politický a ekonomický systém takzvané „demokracie organické“ (Havlíček 2016; Berčík 2016).

Poslední vývoj od jara 2015 je spojen s nově vzniklou politickou stranou Národní demokracie, kterou začínají členové GI podporovat přímo na demonstracích a jednotlivých akcích organizovaných touto mimoparlamentní politickou stranou (Tábor 2016; Soběslav 2016; Praha 2016). Aktivisté jako Patrik Vondrák dokonce na oficiálních internetových stránkách podporují Národní demokracii ve volbách a vyjadřují jí své politické sympatie (Vondrák 2015). Převzatý koncept nové pravice z Itálie a Francie je přizpůsobován českým podmínkám a identita českého národa je spatřována v tradici svatého Václava a v prvorepublikovém fašismu a integrálním konzervatismu. Ze soudobé české historie ctí převážně fašistické a radikálně konzervativní vzory (graf č1).¹⁷ Generace identity v této doposud poslední etapě od roku 2015 až po 30. květen 2016 svolává vlastní demonstrace, kde se prezentuje jako nekonformní mládežnický spolek s rebelským étosem.

(Carta Lavoro 1926 art. 3). V praxi italského fašistického systému byly syndikáty zpřístupněny pouze politicky spolehlivým osobám a tzv. skupiny politicky závadové byly z odborových organizací vyloučeny. Členové syndikátu museli kromě odborných schopností také vykazovat národní smýšlení a politickou loajalitu, to jest přiznávat se k politickým principům (Modráček 1948: 166–167). Veronská charta měla kvalitativně převyšovat Chartu práce, neboť nový fašistický režim, který byl ustanoven v roce 1943 v Saló na břehu jezera Lago di Garda, měl být již budován zcela bez kompromisů. Veronská charta je především ekonomický manifest, jehož program pranýřuje liberální kapitalismus a nad něj staví autoritářský – privilegovaný korporativismus (Modráček 1948: 168).

¹⁷ Karel Kryl je u části aktivistů GI vnímán též pozitivně, neboť je oceňován za kritiku Václava Havla po roce 1989. Československý filosof, Ladislav Klíma si získal jednotlivce z řad GI za svůj nekonformní postoj k městskému životnímu stylu.

5. Ideologické aspekty *Generace identity*: vzpoura proti systému a touha po národní obrodě

Oficiální ideologický koncept *Generace identity* vychází z ideových východisek francouzské a italské tzv. nové pravice,¹⁸ která se zrodila v průběhu 60. a 70. let 20. století, jako ideologický antipod tehdejší nastupující radikální levice v západní Evropě. Česká pobočka GI se k těmto ideologickým hlediskům otevřeně přihlašuje a na svých akcích prezentuje ideové zakladatele tohoto hnutí, jako jsou Dominique Venner, Alain Benoist nebo Faye Guillame (Plzeň 2016; Ústí nad Labem 2016). Francouzská a italská inspirace poválečnou antisystémovou pravíci je zřejmá u vyzdvihování a propagace textů Juliuse Evoly a Ernsta Jüngerera, jejichž publikace jsou na internetových stránkách GI překládané a volně stahovatelné. Základní ideový dokument GI je Manifest nové pravice z roku 2000, jenž pranýřuje modernu a ekonomický liberalismus, který je považován za hlavního strůjce údajně dekadentní evropské společnosti. Marxismus je představován v manifestu jako pouhé nemanželské dítě liberalismu. *„Při všech protikladech totiž liberalismus a marxismus v podstatě patří do stejného světa dědiců osvícenství: stejný individualismus v pozadí, stejný nivelizující universalismus, stejný racionalismus, stejný primát ekonomického faktoru, stejný důraz na emancipační hodnotu práce, táž víra v pokrok a touha po konci dějin. V mnohém ohledu liberalismus realizoval cíle, které sdílel s marxismem, jen s větší účinností: vyhlazení kolektivních identit a tradičních kultur, odkouzlení světa, sjednocení systému výroby. Liberalismus a marxismus se vydaly po dvou různých cestách, které je dovedly do vzájemné opozice, ale vedou ke stejnému výsledku: podmanění lidí nejprve demokratickým mýtem. Demokracie je pro lidi nové opium“* (Benoist 2000: 5).

Hlavní ideová stať nové pravice kritizuje i údajně přežilou demokracii zastupitelskou, když nabízí prý kvalitativně vyšší formu organické „demokracie“. *„Veřejný prostor se rozpouští v prostoru soukromém, zatímco zastupitelská demokracie je snížena na jarmark, kde se stále menší nabídka (sbližování programů a politika středu) setkává se stále méně motivující poptávkou“* (Benoist 2000: 5). Budoucí politický režim bude už budován na *„hierarchické organizaci politických kádrů podporovaných lidovou reprezentací profesí a regionálních společenství schopných promyslet své vlastní problémy“*. Zesnulý přední ideolog „nové pravice“ Venner k tomu přidává zásadní podmínku, která musí předcházet novému režimu, a to, že *„nejdříve bude nutné zocelit muže, na kterých bude společnost a budoucnost civilizace záviset“* (Venner 2012). Slovník

¹⁸ Na tzv. „novou pravici“ se badatelsky zaměřil Pierre Milza. Milza ve své publikaci *Evropa v černých košilích* ukazuje, že „nová pravice“ lavíruje na pomezí konzervativní radikální revoluce a fašismu. Teoretici „nové pravice“ podle Milzy opírají svoji argumentaci o nezpochybnitelná, ale pečlivě vytríděná a izolovaná vědecká fakta, přičemž vypracovali systém, v němž je více či méně zastřeno rehabilitován rasismus, sociální darwinismus, antiegalitářství a podřízenost hierarchii a autoritě (Milza 2005: 222).

ideologů tohoto proudu krajní pravice je charakteristický i vlastním „newspeakem“, jehož využívá pro pojmenování údajně staronových taktik a konzervativně společenských norem, jichž má pod nátlakem západního liberalismu ubývat. Nová pravice spatřuje zlatý věk Evropy v historické antice, kde nachází nezkaženou a čistou evropskou pospolitost. Pranýřován je až příchod „semitských“¹⁹ – monoteistických náboženství do starého Říma, které měly rozložit evropskou společnost. Nicméně Evropa se prý definitivně odklonila od svého tradicionalistického základu až v revolučním roce 1789,²⁰ jehož následky mají západní společnost provázet až dodnes (Milza 2004: 203–220).

Mladí následovníci nové krajní pravice mají také generační oporu v publikaci rakouského studenta Markuse Willingera. Markus Willinger v roce 2013 sepsal knihu s názvem *Generace identity – Vyhlášení války osmašedesátníkům*, kde nabádá k revoltě proti soudobému společenskému uspořádání, jehož základy spatřuje v revolučním roce 1968. Manifest je velkou žalobou předchozí generace rodičů a prarodičů Willingerových vrstevníků, kteří měli údajně hodnotově definovat současný stav společnosti, nastavený v neprospěch nynější mladé generace. *„Vydali jste nás napospas světu, vykořeněné a dezorientované, bez toho abyste nám řekli, kam jít, kterým směrem vedou naše cesty. Zničili jste nám všechny možnosti, abychom mohli najít svůj směr. Zničili jste Církev, a proto teď jen málo z nás hledá útočiště v ruinách tohoto společenství. Znehodnotili jste stát, a tak nikdo z nás mu již více nechce sloužit. Rozbili jste rodinu. Naše domácí idyla upadla do rozvodů, konfliktů a násilí. Podrobili jste lásku banalizující dekonstrukci, a tak namísto hlubokých pout přetrvaly jen zvířecí pudy. Zruinovali jste ekonomiku a jako dědictví nám zanechali horu dluhů. Vaše multikulturní společnost pro nás neznamena nic, jen nenávisť a násilí.“*²¹ Manifest, jehož text byl již přeložen do několika světových jazyků, se stal téměř nezbytnou literární součástí nové nastupující krajní pravice, která v něm nachází i vysvětlení nynější zvýšené nezaměstnanosti mezi mladými v západní Evropě. *„Mohli jste dokončit svá studia s bezpečným vědomím, že pokud máte v ruce jakýkoliv diplom, nemusíte se bát o práci. My máme kolikrát dva tituly, a říkáme si, že jsme šťastlivci, když najdeme po škole práci na záskok. Zase platíme za vaše chyby.“* (Willinger 2013: 42).²²

Generace identity také reflektuje českou historii, ale demokratická státnost v podobě první republiky je odmítána, neboť je považována za protinárodní. Prvorepublikové a polistopadové demokratické elity jsou chápány jako vlastizrádci a

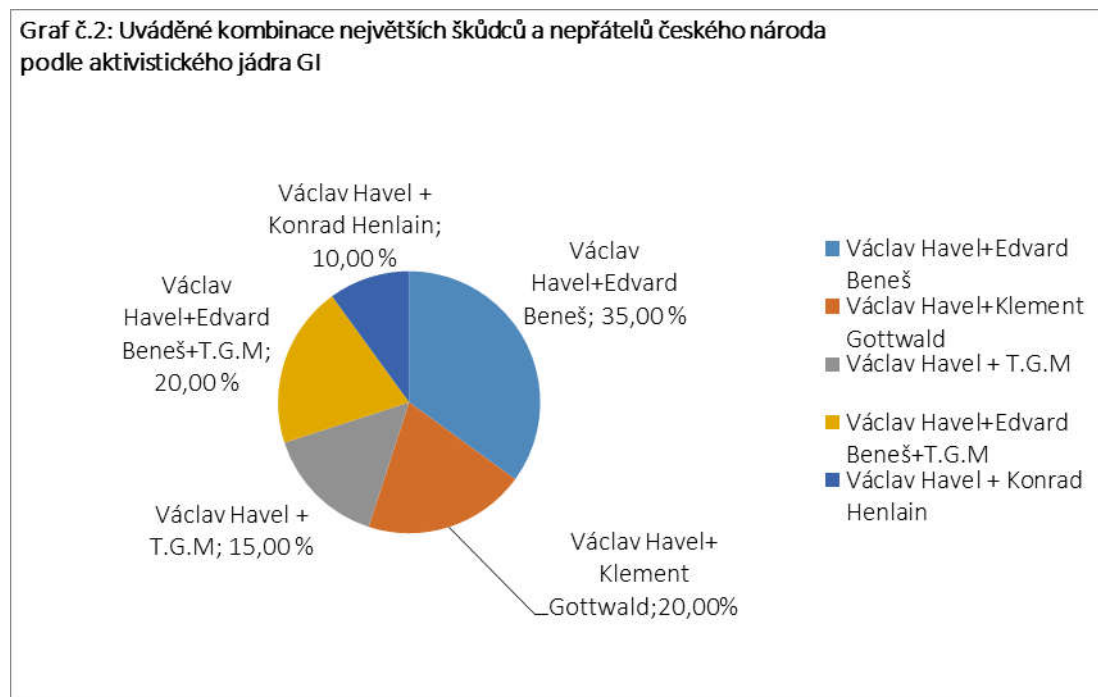
¹⁹ Nová pravice označuje za semitská náboženství křesťanství, judaismus a islám.

²⁰ Jako přelom v evropských dějinách je označována událost francouzské revoluce. Francouzská revoluce měla vnést do evropské společnosti dekadentní neevropské hodnoty.

²¹ Zkrácená část hlavního manifestu od Markuse Willingera (2013: 19–23).

²² Z celkového vzorku respondentů má 55 % aktivistů a aktivistek GI univerzitní vzdělání anebo doposud stále univerzitu studují.

škůdci národa (Graf č. 2). Nadto je stavěna tradicionalistická a autoritativní tradice svatého Václava. Generace identity odmítá též slavit výročí 28. října, založení Československé republiky, kterou nahrazuje tradicí svatováclavskou, již považuje za nadřazenou ostatním oficiálně uznaným výročím (Havlíček 2016; Berčík 2016). Český národ je představován v organické a etnicky homogenní podobě, stojící jako suverén v Evropě svobodných národů (Berčík 2016; Havlíček 2016). Evropské národy mají být etnicky hermeticky uzavřené, aby se zachoval jejich specifický genofond, který má být produktem dlouhodobého evolučního vývoje. Generace identity navrhuje pro Českou republiku vytvoření systému „komunitarismu“, který by oddělil menšiny od etnických Čechů, tak aby zůstala zachována jedinečnost českého národa (Havlíček 2016). S tímto pojmem souvisí i propagandistické texty a mobilizační videa, která vyzývají českou mládež k opětovné duchovní reconquisté a připravenosti ve jménu vlastního národa (GI 2014; GI 2015).

6. Antisystémová ideologie v praxi

Vybraní relevantní respondenti se shodují na tom, že soudobý zastupitelský systém je třeba změnit od základů. Na současném režimu nenacházejí žádné klady a usilují o jeho podstatnou změnu (Relevantní aktér GIa 2016; Berčík 2016; Havlíček 2016; Relevantní aktér GIb 2016). Liberálně demokratická státnost je odmítnuta jako neúspěšný protinárodní element, dostatečně nehájící práva etnických Čechů (Berčík 2016; Relevantní aktér GIb 2016). Napadáno je celé společenské řízení jako celek. Česká Generace identity se chce uchýlovat k revolučním a nekonformním taktikám, jejichž

postupné kroky mají vést k nastolení nového režimu, jehož podstata bude založena čistě na etnickém – národním charakteru (Relevantní aktér GIb 2016; Berčík 2016; Havlíček 2016).

Nový systém má být budován na principech „organické „demokracie“,²³ která je obšírně definována od konzervativních a fašistických teoretiků, jako byli Julius Evola, Giovanni Gentile, Guillaume Faye až po Zelenou knihu Muammara Kaddáfího (Relevantní aktér GIb 2016). Důležitým ideovým dokumentem je i Veronská charta a italská Charta práce, ze které se čerpá v ekonomických aspektech, na jejichž základě má být nový politický režim vybudován. Adam Berčík k tomu dodává, že organická demokracie bude postavena na profesních syndikátech a zároveň musí respektovat regionální a národní specifika jednotlivých národních států Evropy. Jednotlivé syndikáty musejí být už voleny za pomoci přímé volby a pouze etnickými členy daného národa. Navíc volební právo získají jen ti členové národa, jejichž činy prokážou, že si je v nové „organické demokracii“ zaslouží. Stavovský systém „organické demokracie“ má mít i charakter privilegovaného parlamentarismu, kde bude část zastupitelů delegována na základě zásluhovosti a kvality jimi vykonávané profese (Berčík 2016; Relevantní aktér GIb 2016). Méně specifikované prvky nového režimu, ale za to s větším ideovým patosem, lze najít na oficiálních internetových stránkách Generace identity, kde formace GI představuje ideologický původ svého nového uspořádání, které nachází již v předkřesťanské době. *„Naše pojetí demokracie je blízké původnímu, starořeckému konceptu vlády démů či podobným principům obsaženým v tradicích starých Slovanů či Germánů, naopak se vzdaluje současné liberální demokracii“* (GI 2016). Zastupitelská forma liberální demokracie zde není považována za opravdovou demokracii, neboť údajně dostatečně nehájí zájmy etnických členů národa a nerespektuje jejich domácí potřeby.

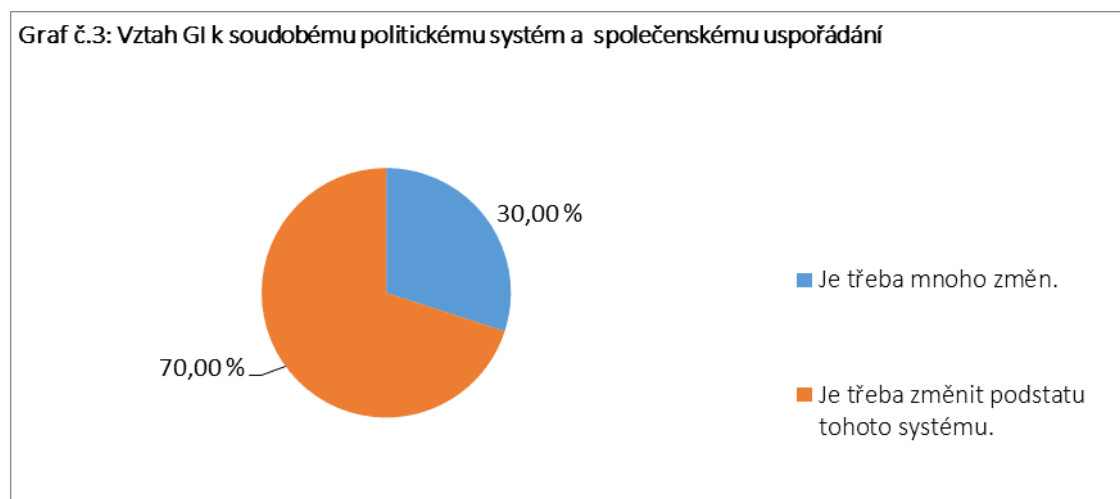
Odcizení od systému liberální zastupitelské demokracie je natolik hluboké, že se rozchází i s prvorepublikovou státností. Tomáš Garrigue Masaryk a Edvard Beneš jsou považováni za ničitele a škůdce české národní pospolitosti. Naopak na druhé straně se ocitají politici integrálně konzervativní jako Karel Kramář, František Mareš anebo český přední fašista Radola Gajda, kteří jsou vyzdvihováni za své odhodlání při budování českého národa (Havlíček 2016; Berčík 2016; Relevantní aktér GIb 2016). Dehonestace soudobého českého státu se odráží i na odsouzení státních symbolů, jako je česká vlajka, neboť ta je považována za znak nenáviděného systému liberální demokracie. Pro Adama

²³ Organická demokracie je teoreticky také předkládána v Manifestu evropského odporu, který sepsal Guillaume Faye. Česká pobočka Generace identity vydala tuto knihu s předmluvou Adama Berčíka. Faye ve své publikaci popisuje organickou demokracii jako systém, který vychází z filozofie řecké antiky a je postaven čistě na etnickém základě společenství. Organická demokracie nebude rovnostářská a bude se uplatňovat pouze v etnicky homogenním národě. Další principy organické demokracie jsou priority vůle národa, princip aristokratického výběru a princip dějinného osudu (Faye 2016: 89 – 92).

Berčíka představuje současná vlajka symbol dnešního systému, první republiku a socialistické Československo, ale ne jejich národní stát (Berčík 2016). Kořeny českého národa jsou konečně spatřovány ve středověké tradici, kterou představuje svatý Václav, jehož výročí je v ideologii GI dominantní a nadřazené ostatním důležitým státním svátkům. Středověká tradice svatého Václava je považována za ústřední hodnotu této organizace. Mimo tradiční zástavy organizace²⁴ jsou také akceptovatelné tzv. zemské vlajky, trikolory se lvem či moravská a slezská orlice (Berčík 2016; Relevantní aktér GIb 2016).

Generace identity sama sebe vnímá i jako součást evropské organizace a jejich zástava má symbolizovat sjednocený evropský odpor. Česká identita je navíc dotvářena příslušností k evropskému civilizačnímu okruhu. Nová evropská generace má údajně i společně sdílený osud, jenž jí prý byl autoritativně nadefinován, aby se stala nedobrovolným otrokem nenáviděného systému liberální demokracie. „*Jsme produktem společnosti a systému, kterými opovrhujeme. Hlavními důvody našeho opovržení je jejich systematické odloučení od identity. Systém se od ní vzdálil a začal produkovat konzumní vykořebenou masu. I my jsme vykořebená generace, generace mladých lidí, která se snaží znovu najít, vydobýt a bránit svou identitu*“ (GI 2016 b).

Sami řadoví aktivisté se shodují, že na soudobé zastupitelské demokracii nenacházejí žádné klady a usilují o její podstatnou změnu či si přejí mnoho zásadních změn. V rámci dotazníkového šetření se nenašel jediný aktivista, který by našel na liberální demokracii a současném celospolečenském uspořádání jakákoliv pozitiva (Graf č. 3).

²⁴ Vlajka - Lambda je sjednocený symbol celého evropského hnutí *Generace identity*, který je téměř vždy umístěn na bílém, žlutém či černém poli. Symbol je také zobrazován s řeckým spartánským válečníkem.

7. Pojetí národa: Evropská *reconquista* ve jménu rasové jednoty

Národ je v ideologii Generace identity zastoupen jako dominantní hodnota nadřazená společenským normám a materialistickým potřebám. Etnická čistota národa a národní pospolitost jsou vnímány jako zásadní aspekt pro budoucí existenci a vlastní přežití (Havlíček 2016; Berčík 2016). Národní pospolitost zde vychází z exkluzivního společenství krve, kam není možné vstoupit, ale ani z takového společenství vystoupit. Jednotlivé národy zůstávají navzájem hermeticky uzavřené, neboť pouze v takovém případě si údajně mohou ponechat svou genetickou jedinečnost (GI 2016c). Sociální darwinismus a etologické teorie z 19. století zde tak sehrávají důležitou roli při formování biologické formy nacionalismu. *„Je třeba otevřeně říci, že identita je úzce spjata s etnicitou, přestože se politická korektnost snaží tuto spojitost přecházet. Už během minulého století ‚vědecký komunismus‘ popíral objevy po Darwinovi. Systémoví antropologové dneška pro změnu popírají vazby mezi biologickým původem, identitou a kulturou. Sám přívržec ‚etno‘ je pro ně nežádoucím. Jsme pro zachování biodiverzity. Trvalo mnoho let, než se lidé nechali poučit o ekologii a jejím významu pro fyzické zdraví člověka. Ted’ se zase musí naučit chránit sami sebe“* (GI 2016c). Samotná ekologická otázka je promítána do pseudovědeckých teorií o rasové hygieně, která je postavena nejen na původů národů, ale i na mýtickém – krevním sepětí člověka s jeho rodnou vlastí.²⁵

Teorie rasové hygieny se vztahuje na všechny světové národy. Generace identity v převzatém manifestu odmítá rasismus, který naopak přičítá univerzalizmu a multikulturní společnosti. Ekologická problematika je posléze vztahována na rasovou a etnickou rozmanitost národů, kde je nacházena paralela s druhovou pestrostí panenské přírody. *„Jako Čechy a Evropany nás neohrožuje identita čínská, ruská, arabská, africká či kterákoli jiná, ale nebezpečí, že svět o svou diverzitu přijde. Jsme pro heterogenní svět homogenních národů. Ve shodě s tím morálně podporujeme všechny svobodné národy na světě bojující za obranu vlastní kultury, identity a práva žít ve své zemi dle vlastních zákonů a tradic. Odmítáme naopak všechny formy uniformizace, kterou přináší globalizace a jejímž důsledkem je zšedlá masa vykořeněných, homogenizovaných konzumentů“* (GI 2016). Největší rizikem pro společnost národů mají být údajně mezirasové svazky a mezietnické „míšení“ (Berčík 2016; Relevantní aktér GIb 2016).

Klíčovým pojmem ve slovníku evropských a českých identitářských skupin je evropská *reconquista*. Nová *reconquista* je obšírně pojímána od revitalizace duchovní až po konzervativní revoluci, která má být protisystémovou reakcí, jejímž výsledkem bude

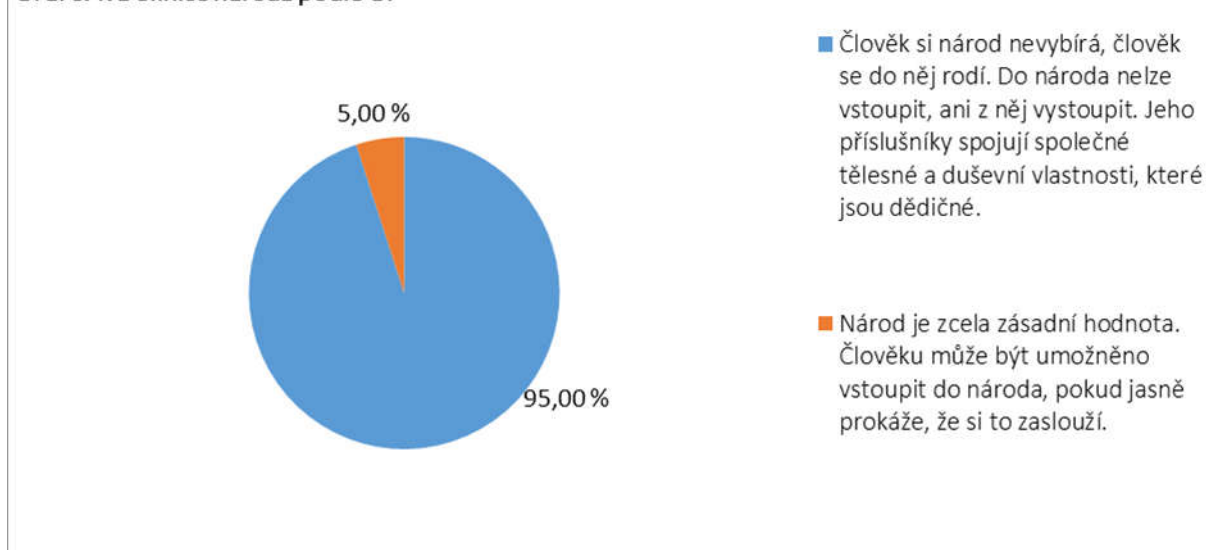
²⁵ Jedním z předních přívrženců sociálního darwinismu byl Ernst Haeckel, který začal spojovat rasovou a etnickou čistotu s návratem k přírodnímu životnímu stylu, čímž reagoval na rostoucí znečištění přelidněných měst. Brával své studenty na dlouhé vycházky do kopců Durynska a tam s nimi diskutoval o Darwinových teoriích a o svobodě ducha (Clayová – Leapman 1995: s. 22).

nová etnicky a rasově homogenní Evropa národů. Reconquista duchovní má předcházet obrodě národní. „*My identitáři mluvíme o reconquistě, tedy znovuzískání, Evropy. Osobně věřím, že nejprve musí jít o reconquistu evropského myšlení, návrat k určitým tradičním společenským modelům a současně prosazení některých nových myšlenek. Jde především o odmítnutí globalizace, vlivu USA v Evropě, EU, kapitalismu a návrat k místním vazbám, významu tradiční rodiny, lokálním ekonomikám a svobodné spolupráci Evropských národů*“ (Berčík 2015). Pojem reconquista nabývá i svého původního významu, když je v ideovém manifestu nabádáno k deportaci všech imigrantů, kteří by podle jazyka GI měli být reemigrováni, tak aby byla zachována druhová – rasová a etnická různorodost planety (Berčík 2015).

Strategie využívání pojmu reconquista je převzata od nové pravice a italského hnutí *Casa Pound Italia*, které jej využívá v programových dokumentech a na demonstracích (Milza 2003; Dlouhý 2015). Reconquista má být celoevropským národním povstáním a znovuzískáním Evropy. Opětovné národní obrození národů je představováno jako nezpochybnitelná evropská tradice, stojící na uvědomělé avantgardě a heroických činech jednotlivců. Česká pobočka GI nahlíží na Jana Palacha jako na novodobého nositele národního obrození a označuje ho za českou národní pochodeň reconquisty. „*Smysl má uvědomit si, že Jan Palach se stal součástí české identity. Vystoupil z masy. Postavil se okupaci naší země. Obětoval se pro zachování naší identity. Byl to zoufalý výkřik do tváře mlčící většiny. Apel na svědomí národa. A podařilo se. Jan Palach probudil národ z letargie. Stejně jako v období normalizace, žijeme v době, kdy jsou lidé za názory vězněni, ostrakizováni, systém používá represivní donucovací prostředky proti vlastním lidem*“ (GI 2014a; 2014b).

V konečném sledu se u národa vychází z etnopluralistického pojetí, kde je oceňován rasově a etnicky heterogenní svět. Jednotlivé národy musí zůstat homogenní a etnicky neprostupné, aby nebyl znehodnocen jejich údajný svébytný genofond (Graf č. 4). Rasové míšení a multikulturní společnost v rámci jednotlivých národů je považována za nejvyšší hrozbu pro biologickou podstatu národní pospolitosti.

Graf č.4: Definice národa podle GI

8. Ekonomický program: autarkie, korporativismus a sociální paternalismus

Ekonomický program nebo dlouhodobá hospodářská koncepce nejsou v oficiálních dokumentech blíže specifikovány. Česká organizace Generace identity se pouze vymezuje proti ekonomickému liberalismu, marxismu a globálnímu kapitalismu, kterému je přičítána destrukce lokální a národní pospolitosti. Generace identity tak volá údajně pouze po takovém ekonomickém systému, jenž bude mít blahodárný dopad na všechny členy národa. Opětovně se objevuje organické pojetí společnosti, které je tentokrát aplikováno na ekonomickou problematiku. „*Hospodářství se opět musí stát organickým, tedy být zasazeno do živoucího, začleněno do společnosti, do politiky a etiky, a ne naopak. Jak řekl Julius Evola, ekonomika není náš osud. Jistě, je důležitá a pro přežití člověka a fungování pospolitosti nezbytná, ale je to pouhý prostředek, nikoliv smysl. Není náhoda, že v souladu s prastarou indoevropskou tradicí byly až donedávna ekonomika a s ní spojené hodnoty z hierarchického hlediska kladeny vždy na nižší úroveň než hodnoty duchovní, vojenské nebo politické*“ (GI 2016d). Na pranýři se ocitá zejména touha po materialismu a rovněž tak volnotržní liberální paradigma. Konzumní a materialistické hodnoty jsou odsuzovány a považovány za dekadentní. Na ekonomický liberalismus je nahlíženo jako na sobecké prosazování vlastních zájmů, které nemá v organické ekonomii své místo a zastání. „*Je nám bytostně cizí idea moderní společnosti tvořená abstraktními jedinci bez původu, jejichž jediným pojátkem jsou ekonomické vztahy, respektive snaha těchto atomizovaných jedinců o zajištění optimálních osobních a ekonomických podmínek*“ (GI 2016a).

Makroekonomická a mikroekonomická povaha nového ekonomického uspořádání je ale již jasněji vyprofilována u vybraných respondentů, kteří formulovali

vlastní ideové statě i k ekonomickým otázkám. Všichni respondenti došli v hlavních ekonomických bodech jednoty, liší se jen v dílčích makro a mikro náležitostech. V rámci polostrukturovaného rozhovoru byly aktivistům položeny čtyři výběrové možnosti k vlastnictví a řízení státních a soukromých podniků:

- Zaměstnanci by měli mít zásadní podíl na řízení podniků.
- Základem při řízení podniků by mělo být rozhodování ředitelů a jejich národní a sociální uvědomělost a se zaměstnanci by měly být konzultovány pouze zásadní otázky.
- Vedení podniků by mělo být věcí pouze majitelů a ředitelů.

Na mikro úrovni se respondenti jednotně přiklonili k druhé možnosti, kde se shodují, že zaměstnanci by měli mít možnost konzultovat jednotlivé otázky ve strategii podniku, avšak jakékoliv rozhodování a spolupodílení se na řízení je odmítnuto (Havlíček 2016; Berčík 2016; Relevantní aktér G1b 2016). Příznivě je nahlíženo na státní dirigismus a sociální paternalismus, jehož vzorovým podkladem by mohla být Veronská charta Benita Mussoliniho (Havlíček 2016). Státní etatismus je samozřejmostí u velkých a strategických podniků, jako jsou elektrárny a vodárny. V rámci „organického hospodářství“ by bylo zaváděno do praxe družstevní zemědělství a řemeslná malovýroba (Berčík 2016).

Následující výběrové možnosti směřují spíše do makroekonomické oblasti, a sledují velikost – pravomoci státu:

- malý, ale výkonný stát; nízké daně
- silný a velký stát; vyšší daně pro bohaté
- silný a velmi velký stát, který díky podnikům pod státní kontrolou zajistí práci pro naše lidi
- stát je nefunkční umělá konstrukce, která není schopná zajistit blahobyt a bezpečí pro naše lidi

U těchto výběrových možností se respondenti jednomyslně přiklonili²⁶ k třetí možnosti. Stát by měl být dostatečně silný, aby byl schopen zajistit dostatečnou prosperitu pro všechny členy národa. Velmi silný stát, jehož pravomoci by zasahovaly do ekonomiky, výchovy mládeže a bezpečnosti, by byl v rámci předpokládané organické společnosti nejvhodnější (Havlíček 2016; Berčík 2016). Na druhou stranu je nepřijatelné větší státní zasahování na úrovni lokální ekonomiky. Stát by měl jen podporovat

²⁶ Nicméně v rámci celého hnutí *Generace identity* se v České republice údajně nacházejí jedinci, kteří jsou i zastánci libertariánského ekonomického modelu.

družstevní formy hospodářství a regionální podnikatelské struktury. Národní hospodářství jako celek má být vedeno ke konečné hospodářské nezávislosti, aby se vymanilo ze spekulativní globální ekonomiky (Berčík 2016). Ekonomický program celého hnutí vychází z korporativistických fašistických modelů, jako jsou Charta práce z roku 1927 a Veronská charta. Chybí ale plnohodnotná představa, která by dokázala formulovat konkrétní obrysy ekonomického modelu pro budoucí režim. Inspirace doposud vychází pouze z historických projektů autoritářské formy státního korporativismu,²⁷ který byl z části aplikován v konzervativním autoritářském státě Francisca Franca nebo ve fašistické Itálii Benita Mussoliniho.

9. Struktura organizace: staronová koncepce – hnutí odporu bez vůdce?

Od samého vzniku je Generace identity rozvíjena jednotlivci, kteří se v rámci celého hnutí mohou těšit z přirozené autority, jež není založena na konkrétních funkcích, neboť GI jako organizace nemá doposud jasně postavenou hierarchickou strukturu. Pokud existuje nějaké autoritativní centrum, tak je pravděpodobně zakonspirované. Rovněž je zde patrná stopa dědictví autonomního nacionalismu, jehož otevřenou strategií bylo hnutí odporu bez jasného vůdce a centra.²⁸ Jsou to také právě hlavní aktivističtí představitelé, kteří patřili do skupin Autonomních nacionalistů. Vybraní respondenti, Adam Berčík a Ladislav Havlíček, organizují všechny významné akce organizace a kolem jejich lokálních skupin se odehrává většina aktivit GI. Vlastní nabyté mládežnické zkušenosti z autonomního nacionalismu se promítají i do fungování lokálních poboček. Tato zkušenost se pravděpodobně projevuje také avantgardním postojem vlastní politiky, která doposud neumožnila hlubší spolupráci s jiným politickým subjektem na české krajní pravici (Graf č. 5).

Většina zaznamenaných aktivit se konala v českých krajích, kde jsou též rozloženy veškeré pobočky GI. Mezi nejaktivnější patří severočeská kolem Adama Berčíka, pražská kolem Michala Urbana a zejména v posledním sledovaném roce jihočeská buňka, která pořádala dvě společné demonstrace s politickou stranou Národní demokracie. Aktivistické úsilí je směřováno na happeningy, přednášky, blokády a společné demonstrace. Vlastní velkou demonstraci zorganizovalo GI až 30. 5. 2016.

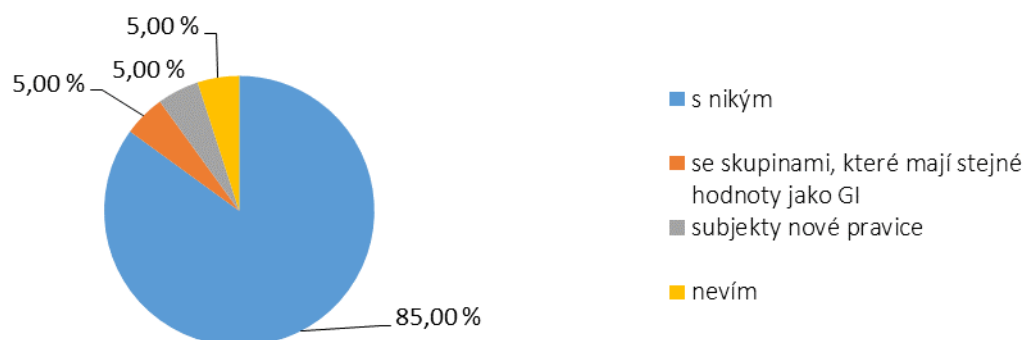
²⁷ Korporativistické modely autoritářských a totalitních diktatur rozebírá např. Modráček (Modráček 1948).

²⁸ Hnutí odporu bez vůdce vychází z koncepce tzv. „leaderless resistance“, tj. odporu bez vůdce, a spočívá v aktivismu jednotlivých členů hnutí, kteří operují nezávisle na nějaké organizaci a vedoucí struktuře. Autorem koncepce je Ulius Louis Amoss. Celou taktiku více zpopularizoval až Louis Beam (Beam 1992). William Pierce, autor Turnerových deníků, popisuje tento způsob aktivismu jako boj bílých vlků samotářů proti zrádcům a odlišným „rasovým plemenům a jejich míšencům“ (Macdonald 2008).

Generace identity sice nemá otevřeně deklarované centrum, ale rovněž tak nelze hnutí popisovat jako decentralizované nebo autonomní. Konané akce mají vždy všezahrnující charakter, a to bez ohledu na lokální iniciativu. Sama organizace se již definuje jako jednotný organismus, a ne jako decentralizované hnutí (GI 2016b). Pokud můžeme někde spatřovat zbytky strategické koncepce hnutí odporu bez vůdce, tak v tom, že GI odmítá označit jakékoliv vlastní vedení či vůdcovské centrum.

Mezi nejvlivnější lokální buňky patří Generace identity – východ, která si počíná obratně zejména na sociálních sítích. Sociální média, jako jsou Facebook a YouTube, patří k důležitým propagandistickým prostorům, kam je směřována podstatná část aktivistického úsilí GI. Ze sociální sítě Facebook můžeme vyčíst rozvrstvení organizace po celé České republice. Nejvlivnější počtem a sdílením jednotlivých příspěvků je hlavní „centrála“ Generace identity, která je následována Generací identity – Severní Čechy, Generací identity – Východ. S výrazně nižší aktivitou a počtem sledujících jsou Generace identity – Brno, Generace identity – Západ a Generace identity – Ostrava, které většinou jen přebírají obsah z hlavních internetových stránek. Rovněž tak dění v těchto skupinách má stagnující tendenci, s téměř minimálním vývojem.²⁹

Graf č.5: Možné formy spolupráce na české scéně krajní pravice

²⁹ K monitoringu Facebooku a Youtube byl využit marketingový nástroj ze společnosti Social bakers analytics, který byl použit pouze pro účely tohoto výzkumu.

10. Aktivistické strategie a taktiky

Facebook a YouTube slouží Generaci identity k internetové politizaci, kterou GI obratně využívá. Díky „viralitě“ se texty a videa dostávají mezi uživatele s minimálními až nulovými náklady, a to včetně časového nákladu. Rozšířit vlastní ideu tak lze mezi tisíce, desetitisíce, i statisíce uživatelů, a to mnohdy během několika hodin, nejvýše dní. Výhodou obratného využívání sociálních sítí je i rychlé šíření příspěvku uživateli dané sociální sítě (často i mimo ni), a to až geometrickou řadou (Miňovská 2011). Převzatá zahraniční mobilizační videa jsou upravená pro české publikum. Ve srovnání s prezentací podobných politických subjektů je mobilizační styl GI méně bojovný a chybí otevřené výzvy k násilí. Jeho nedílnou součástí jsou patetické projevy mladých lidí, kteří se cítí být zrazeni generací svých rodičů, již pro ně údajně připravili pouze lživou hru s volebními lístky (GI 2013). K těmto prezentacím patří též rebelský étos podbarvený moderní beatovou a elektronickou hudbou. Společným jmenovatelem publikovaných klipů je nesmlouvavá revolta proti hodnotám roku 1989, které má zosobňovat nenáviděná postava Václava Havla.

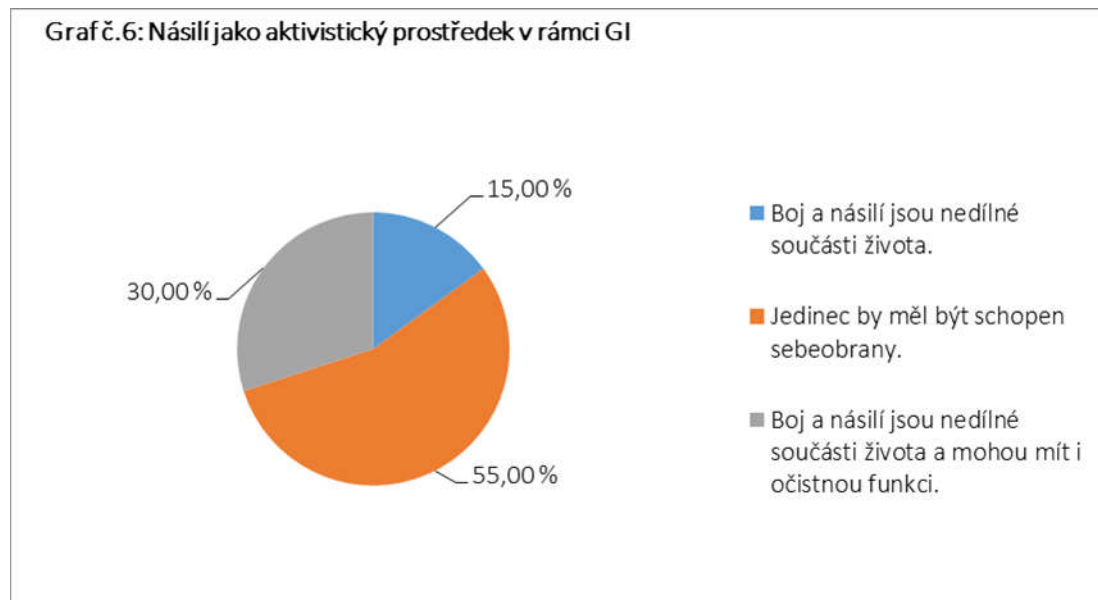
Do veřejného prostoru GI přináší aktivistický přístup metapolitiky, jenž není pro českou krajní pravici obvyklý a doposud na této scéně téměř absentoval. Jedná se zejména o karnevalové happeningy, jejichž cílem je alegorickým způsobem vnášet do veřejného prostoru vlastní témata, jako jsou „reemigrace“, boj proti Evropské unii, odmítání současného systému a odsuzování odkazu 17. listopadu 1989. V rámci aktivistických akcí jsou organizovány ideové konference, které mají širší veřejnosti představit ideologii nového evropského hnutí. Na české veřejné mínění se zaměřují i propagované ekologické a sociální akce. Metapolitika má mít podle tohoto ideologického proudu schopnost přivlastnit si mysl obyvatelstva a metapolitická agitace usiluje o ideové vzdělání budoucích elit národa. Metapolitika ale má být pouze doplňkem přímé akce. *„Zabývat se metapolitikou znamená nechat do společnosti proudit ideje, myšlenkové postoje a kulturní hodnoty s cílem vyvolat hlubokou politickou změnu.“* (Faye 2016: 165). Samotné násilí jako prostředek k dosažení cíle je za určitých okolností akceptovatelné a téměř u třetiny aktivistů GI může mít boj a násilí až katarzní rozměr (Graf č. 6).

Tradiční demonstrace GI téměř nepořádá, neboť věří, že oslovování občanů přes karnevalové průvody a blokády přináší v české společnosti příznivější ohlas. Od svého založení tak GI organizovala pouze jedinou vlastní demonstraci, a to 30. 5. 2016 v Ústí nad Labem. Nicméně, aktivisté podporují svou přítomností, ale i jako řečníci politické mítinky Národní demokracie, která mladé aktivisty s oblibou oslovuje jako novou naději pro český národ (Bartoš 2016). I když aktivistický koncept není zaměřen na velké demonstrace, četnost alegorických průvodů, blokád a veřejných ideových přednášek řadí GI k neaktivnějším krajně pravicovým uskupením v České republice.

Tabulka č. 1: Celkový souhrn aktivistických událostí ve veřejném prostoru

Typ aktivity	2013	2014	2015	2016 ³⁰
Blokády	0	0	4	1
Alegorické a manifestační akce	4	3	2	4
Veřejné ideové konference a přednášky	0	2	1	2
Ekologické a sociální akce	3	7	7	3
Demonstrace organizované <i>Generací identity</i>	0	0	0	1
Účast na demonstracích <i>Národní demokracie</i>	0	0	4	4
Účast na demonstracích <i>Dělnické strany sociální spravedlnosti a Autonomních nacionalistů</i>	0	0	2	1
Přítomnost aktivistů na zahraničních demonstracích	0	1	3	2
Další aktivistické aktivity – propagace hnutí	3	3	17	5

Zdroj: Dlouhý (2016).

³⁰ Monitoring byl ukončen k 30. 6. 2016. Čerpáno z oficiálních internetových stránek a oficiálního facebookového profilu Generace identity.

Závěr

Politická formace *Generace identity* vnáší do českého veřejného prostoru nové taktiky metapolitiky, které vycházejí z ideologických premis nové pravice. Bývalí Autonomní nacionalisté tak kombinují původní historický český a italský fašismus, který je zde doplňován přijatelnějším jazykem nové pravice. Od poválečných francouzských a italských ideologů si také přinášejí ideologické projekty, které přebírají od evropského identitárního hnutí, jehož jsou volnou a nezávislou pobočkou.

Politická teorie a praxe GI je v příkrém kontrastu s demokracií zastupitelskou a samotná formace se definuje jako antisystémová a revoluční. Liberální pojetí demokracie je odmítnuto ve jménu organické „demokracie“ – etnicky homogenního společenství. Česká moderní státnost je zavrhována jako protinárodní a neslučitelná se zájmy národa jako biologického organismu. V celkovém sledu na současném systému nenachází GI žádné klady a usiluje o jeho podstatnou změnu. S tím souvisí i makroekonomické hledisko v jejich ideologické programatice. Inspirace pro vybudování nového ekonomického uspořádání je nacházena především ve fašistické Itálii v projektech Benita Mussoliniho a jeho Charty práce či Charty z Verony. Korporativistická a sociálně paternalistická ekonomika je některými aktivisty nalézána i v Zelené knize Muammara Kádáfího. Rétorika proti kapitalistickému řádu je v rámci GI poměrně běžná, ale vlastnické struktury a redistribuce výrobních prostředků zde problematizovány nejsou, neboť je ctěno a uznáváno soukromé vlastnictví a pozice ředitelů ve výrobních podnicích a firmách je respektována. Antikapitalismus u GI je tak představován jako nekonformní vymezení se proti ekonomickým vlivům globalizace a západnímu konzumerismu.

Antisystémová politická praxe je vytvářena přes přímé akce a blokády. Zároveň je aktivistický přístup doplňován dlouhodobou strategií pronikání do veřejného prostoru přes kulturní a ideologicky „osvětové“ akce pořádané agilním členstvem. Násilné a bojové akce nebyly doposud součástí aktivit GI, byť třetina respondentů hloubkových rozhovorů a dotazníkového šetření se přiklání k postoji, že boj a násilí jsou nedílnou součástí života, a mohou mít dokonce za určitých okolností očištnou funkci.

Z pohledu diferenciací krajní pravice a fašistických studií je zřejmé, že zkoumaný politický subjekt *Generace identity* je otevřeně a nesmlouvavě antisystémový a zastupitelskou demokracii chápe jako režim nepřátelský. Meziválečný fašismus je používán jako inspirace v ekonomických a politických projektech. Rovněž tak i osobnosti českého prvorepublikového fašismu se mohou těšit uznání a úctě. Nicméně bojový aktivistický styl původních fašistických skupin či současných subverzivních neonacistických podzemních hnutí není doposud využíván. Aktivistická forma postupování do veřejného prostoru je přebírána ze zahraničí a implementována do českého prostředí. Tato strategie odráží pojetí seriózní radikality, neofašistického uskupení bez subkulturních znaků a s novým jazykem a moderním pojmovým aparátem

pro etnicky homogenní společnost, korporativní a autoritářský stát nebo biologický rasismus.

Soudobá radikální a antisystémová pravice dlouhodobě usiluje o vytvoření strategické a taktické koncepce, která bude přijatelná i pro širší veřejnost a protestně naladěnou mládež. S tím souvisí i vnější odhození typických znaků a symbolů krajní pravice. Generace identity soustavně míří především na mladší ročníky a tomu přizpůsobuje jazyk, styl odívání a vlastní organizované akce. V rovině stranické politiky na demonstracích aktivně podporuje politickou stranu Národní demokracie, za kterou ale doposud odmítá veřejně kandidovat. Přímá angažovanost ve stranických strukturách je odmítána i z obav z diskreditace celé organizace. Organizace si systematicky buduje tvář moderního a nekonformního mládežnického hnutí, které novým způsobem propaguje stará témata historické antisystémové pravice.

Generace identity je příkladem další revitalizace antisystémové pravice v České republice, která obrátným způsobem a poutavou formou předkládá původní myšlenky fašistického hnutí. Tato formace reflektuje generační obměnu na české krajní pravici, neboť aktivistické jádro je složené výhradně z polistopadových ročníků, pro které jsou už násilné peripetie rasistických skinheads dávnou minulostí.

Seznam literatury a zdrojů

- BARBIERI, Daniele (1976). *Agenda nera : trent'anni di neofascismo in Italia*. Roma: Coines.
- BREJCHOVÁ, Pavla; DLOUHÝ, Miloš; HÁKA, Antonín (2014). *Dělnická strana sociální spravedlnosti: terénní výzkum krajněpravicové strany*. Brno: REXTER 11 (1): 75-132.
- CENTO, Bull, A (2009). 2009. *Neofascism*. In: Bosworth, R. J. B., ed. *The Oxford Handbook of Fascism*. Oxford, U. K.: Oxford University Press, s. 586-605.
- CLAYOVÁ, Catrine; LEAPMAN; Michael (1995). *Panská rasa*. Praha: Columbus.
- DISMAN, Miroslav (2007). *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum.
- DOČEKALOVÁ, Pavla. (2007): *Krajní, radikální, extrémní anebo extrémistická? Pokus o vymezení terminologických pojmů*. Kolín: In: *Radikalismus a jeho projevy v současném světě*. Kolín: Academia RerumCivilium – Vysoká škola politických a společenských věd, s. 64–97.
- DLOUHÝ, Miloš. (2015): *Casa Pound Italia: Návrat a nástup historického fašismu*. Praha: Politologická revue 21 (1): 65-89.
- EATWEL, Roger (1996). *Fascism*. New York: The Penguin Press.
- FERRARESI, Franco (1984). *La destradicale*. Milano: Feltrinelli.
- FREDRICSON, George (2003). *Rasismus – stručná historie*. Praha: BB art.
- GATTINARA, Castelli; FROIO, Caterina; ALBANESE, Mateo (2013). *The appeal of neo-fascism in times of crisis. The experience of Casa Pound Italia*. Florence: European University Institute.
- GRIFFIN, Roger (2015). *Modernismus a fašismus*. Praha: Karolinum.

- CHELES, Luciano; FERGUSON, Ronnie, VAUGHAN, Michalina (1991): *Neo-Fascism in Europe*. London: Longman.
- CHMELÍK, Jan (2012). *Extrémisms*. Plzeň: Aleš Čeněk.
- IGNAZI, Piero (2003). *Extreme Right Parties in Western Europe*. Oxford: Oxford University Press.
- JUAN, Linz (2000). *Totalitarian and Authoritarian Regimes*. Londýn: Lynne Rienner Publishers.
- LOCCHI, Giorgio (2011). *Podstata fašismu*. Praha: Dělský potápěč.
- MANN, Michael (2004). *Fascist*. Cambridge: Cambridge University Press.
- MAREŠ, Miroslav (2013). *Soudobý výzkum extrémismu v Německu a jeho středoevropský proud*. Brno: Politologický časopis 20 (4): 526-543.
- MAREŠ, Miroslav (2003). *Pravicový extrémismus a radikalismus v ČR*. Brno: CDK.
- MIŇOVSKÁ, Veronika (2013): *Internet v aktivizaci současných antisystémových krajně pravicových uskupení*. Praha: Vysoká škola ekonomická – Diplomová práce.
- MILZA, Pierre (2005). *Evropa v černých košilích*. Praha: Themis.
- MODRÁČEK, František (1947). *Fašistické převraty: krise poválečných demokracií*. Praha: Jaroslav Salivar.
- MUDE, Cas. (2002): *The ideology of the extreme right*, Manchester: Palgrave.
- NOCIAR, Tomáš (2016). *Politologov sprievodca „terminologickým chaosom: Terminológia, charakteristika a konceptualizáci a krajnepravicovej ideologickej rodiny*. [cit. 5. 1. 2016]. Dostupné z: <http://www.rexter.cz/politologov-sprievodca-terminologickym-chaosom-terminologia-charakteristika-a-konceptualizacia-krajnepravicovej-ideologickej-rodiny/2016/05/08/>
- PAXTON, Robert O. (2007): *Anatomie fašismu*. Praha: Lidové noviny.
- PITIGLIANI, Fausto. (1993): *The Italian corporative state*. London: King and Son.
- RATAJ, Jan (2006). *Vize české nacionální politiky v soudobých konceptech krajní pravice v České republice*. In: III. Kongres českých politologů, Olomouc 8-10.9.2006. Němec, Jan. - Šustková, Markéta. (ed.). Praha – Olomouc: Česká společnost pro politické vědy, s. 170-191.
- RATAJ, Jan (2006). *Politické koncepce a aktivizační témata soudobé české radikální a extrémní pravice*. In: KOHNOVÁ, Jana, ed. *Výuka dějepisu a významná témata historie: XVII. letní škola historie: sborník přednášek*. Praha: Karolinum, s. 170-191
- RATAJ, Jan (2007). *Návraty radikálního konzervatismu v České republice*. Kolín: In: *Radikalismus a jeho projevy v současném světě*. Kolín: Academia Rerum Civilium – Vysoká škola politických a společenských věd, s. 258-273.
- SARTORI, Giovanni (2005). *Strany a stranické systémy*. Brno: CDK.
- SMOLÍK, Jan; VEJVODOVÁ, Petra (2012). *Vybrané techniky sběru dat v prostředí krajní pravice*. [cit. 10. 1. 2016]. Dostupné z: <http://www.rexter.cz/vybrane-techniky-sberu-dat-v-prostredi-krajni-pravice/2012/05/04/>
- SMOLÍK, Jan; HANZELKA, Jan (2014). *Akce D.O.S.T.: příklad radikálního konzervatismu*. [cit.20. 12. 2016]. Dostupné z: <http://www.rexter.cz/akce-d-o-s-t-priklad-radikalniho-konzervatismu/2014/05/08/>
- VEJVODOVÁ, Petra (2008). *Autonomní nacionalismus*. [cit. 10. 1. 2016]. Dostupné z: <http://www.rexter.cz/autonomni-nacionalismus/2008/11/01/>
- VEJVODOVÁ, Petra (2011). *Neonacismus*. Brno: In: MAREŠ, Miroslav, BASTL, Martin, aj. *Krajní pravice a krajní levice*. Brno: Grada, s. 139-186

Prameny

- ANTIFA. (2014). *Generace identity, aneb nová image Autonomních nacionalistů*. [cit. 10. 3. 2016]. Dostupné z: <http://www.antifa.cz/content/generace-identity-aneb-nova-image-autonomnich-nacionalistu>
- BEAM, Louis (1992). *Leaderless resistance*. [cit. 12. 4. 2017]. Dostupné z: <http://www.louisbeam.com/leaderless.htm>
- BERČÍK, Adam (2015). *Identitární vize Evropy*. [cit. 9. 6. 2016]. Dostupné z: <http://astraea.cz/188/>
- BENOIST, Alain (2000). *Manifest nové pravice*. [cit. 12. 6. 2016]. Dostupné z: http://pro-local.cz/wp-content/uploads/2014/06/manifest_nova_pravice_v_roce_2000.pdf
- Evropský parlament (2014). *Výsledky voleb 2014*. [cit. 3. 6. 2016]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/elections2014-results/cs/election-results-2014.html>
- FAYE, Guillaume (2016). *Proč bojujeme*. Praha: Délský potápěč.
- Generace identity. (2016a): *Kdo jsme*. [cit. 4. 5. 2016]. Dostupné z: <http://generace-identity.cz/kdojsme/>
- Generace identity (2016b). *Ani levice ani pravice*. [cit. 7. 6. 2016]. Dostupné z: <http://generace-identity.cz/ani-levice-ani-pravice-identita>
- Generace identity (2016c). *Proti rasismu*. [cit. 6. 6. 2016]. Dostupné z: <http://generace-identity.cz/proti-rasismu/>
- Generace identity (2016d). *Ekonomika*. [cit. 1. 4. 2016]. Dostupné z: <http://generace-identity.cz/ekonomika/>
- Generace identity (2014). *Jan Palach*. [cit. 5. 6. 2016]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=fVNN0HrcEps>
- Generace identity (2013). *I vy jste Generace identity*. [cit. 3.6.2016]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=B3kHGxsD0D>
- La MuvraTrentino (2011). *AltoAdige - Escursionesul monte*. [cit. 29.4.2016]. Dostupné z: <http://www.youtube.com/watch?v=MfPUNYKVSEk>
- Lidové noviny (2014). *Nové hnutí brojí proti migraci*. Praha: Mafra.
- MACDONALD, Andrew (2008). *Turnerovy deníky*. Praha: Kontingent press.
- MFD (2014). *Praha 1 pronajímala salonek extremistům, další akci starosta zadržl*. [cit. 30. 12. 2016]. Dostupné z: http://praha.idnes.cz/praha-1-pronajimala-salonek-pravicovym-extremistum-fh2-/praha-zpravy.aspx?c=A140404_2053300_praha-zpravy_bur
- Národní demokracie (2014). *Ne Bruselu má smysl volit*. [cit. 20. 3. 2016]. Dostupné z: <http://narodnidemokracie.cz/ne-bruselu-ma-smysl-volit/>
- Revolta (2014). *Přednáška* [cit. 7.5.2016]. Dostupné z: <http://revolta114.blogspot.cz/2014/03/generace-identity-prednaska.html>
- Revolta (2014). *Přátele větru neb příběh jedné legendy*. [cit. 15. 6. 2016]. Dostupné z: <http://revolta114.blogspot.cz/search?updated-max=2014-04-11T08:48:00%2B02:00&max-results=15>
- TV Metropol (2014). *45. výročí úmrtí Jana Palacha*. [cit. 7. 1. 2017]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=tOfyyH-Oeh4>

VENNER, Dominique (2014). *Za pozitivní kritiku*. [cit. 1. 7. 2016]. Dostupné z: <http://pro-local.cz/wp-content/uploads/2014/06/critique.pdf>

WILLINGER, Markus (2013). *Generation identity*. Londýn: Arktos Media.

Zpráva o extrémismu. (2014): [cit. 15. 3. 2016]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/zprava-o-extremismu-2014.aspx>

Hloubkové rozhovory

BERČÍK, Adam. (2016): Zaznamenaný hloubkový rozhovor, Plzeň – klub Rebel.

HAVLÍČEK, Ladislav. (2016): Zaznamenaný hloubkový rozhovor, Tábor – restaurace Národ

Relevantní aktér GIa. (2016): Zaznamenaný hloubkový rozhovor, Plzeň – klub Rebel.

Relevantní aktér GIb, (2016): Zaznamenaný hloubkový rozhovor, Praha – Zapomenutý čas

Relevantní aktér Pro-Vlast. (2015): Zaznamenaný hloubkový rozhovor, Praha – Zapomenutý čas.

Záznamy z monitorovaných akcí

Ostrava (2015). Projev A. Zelinky z Generace Identity - Svatováclavská Manifestace. [cit. 3. 4. 2016]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=VaH_vof-2s8

Plzeň (2016). Přednáška: „Jaká bude Evropa po migrační krizi?“ 16. dubna 2016. [cit. 3. 5. 2016]. Dostupné z: <http://generace-identity.cz/prednaska-jaka-bude-evropa-po-migracni-krizi-16-dubna-2016/>

Soběslav (2016). Tábor lidu v Soběslavi. [cit. 3. 8. 2016]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=6MxFtu7k-I8>

Tábor. (2016): Tábor lidu v Táboře. [cit. 3. 6. 2016]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=JrOLl5SBZn0>

Ústí nad Labem. (2016): Adam Berčík, Generace identity. [cit. 1. 7. 2016]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=RxcCM38rjM8>